

Päivämäärä

06.10.2020

OULUN KAUPUNKI

RAJA-TASKILAN LINNUSTOSELVITYS

Päivämäärä **6.10.2020**
Laatija **Heikki Tuohimaa, Ramboll Finland Oy**
Tarkastaja **Antje Neumann, Ramboll Finland Oy**
Hyväksyjä **Johanna Jylhä, Oulun kaupunki**

Viite 1510056229

SISÄLTÖ

1.	JOHDANTO	3
2.	MENETELMÄT	3
3.	TULOKSET	4
3.1	Yleiskuva	4
3.2	Suojelullisesti luokitellut lajit	4
3.3	Arvokkaat lintualueet	6
4.	YHTEENVETO JA JOHTOPÄÄTÖKSET	6
5.	LÄHDE- JA KIRJALLISUUSLUETTELO	6

1. JOHDANTO

Raja-Taskilan selvitysalue sijaitsee noin 5 km ydinkeskustasta luoteeseen. Se sijoittuu Raja-Taskilan asuinalueen ja meren väliselle metsäiselle viheralueelle. Tehtävänä oli laatia pesimälinnustaselvitys noin 8,5 hehtaarin selvitysalueelle (kartta 1). Linnustaselvityksen maastotyöt on tehnyt linnustoasiantuntija Jari Peltomäki Finnature Oy Ltd:stä ja niiden osalta raportoinnista on vastannut ympäristösuunnittelija Heikki Tuohimaa Ramboll Finland Oy:stä.

Kartta 1. Hankealueen rajaus ja sijainti maastokarttapohjalla.

2. MENETELMÄT

Linnustonsuojelun kannalta merkittävimmiksi lajeiksi katsottiin luonnonsuojelulain 46 §:n ja 47 §:n nojalla uhanalaisiksi luokitellut lajit ja erityisesti suojelua vaativat lajit, Suomen lajien uhanalaisuustarkastelussa valtakunnallisesti tai alueellisesti uhanalaisiksi määritellyt lajit (Lehikoinen ym. 2019, Birdlife Suomi 2013) sekä Euroopan Unionin lintudirektiivin (Neuvoston direktiivi 79/409/ETY) liitteen I mukaiset lajit, joiden elinympäristöjä jäsenvaltioiden tulisi suojella erityistoimin sekä Suomen kansainväliset vastuulajit.

Maastokäynnit lintuselvityksen osalta ajoittuivat:

- 28.5.20 klo 10:20-10:40
- 29.5.20 klo 4:45-6:00
- 11.6.20 klo 6:45-8:45
- 12.6.20 klo 4:00-5:15

Linnusto inventoitiin huolellisesti ns. kartoituslaskentamenetelmää käyttäen. Maastokartoituksessa sovellettiin luonnontieteellisen keskusmuseon linnustoseurannan havainnointiohjeita (mm.

Koskimies ja Väisänen 1994). Reviirit ja parimäärät tulkittiin ohjeiden mukaisesti. Alueen linnustollisesti merkittävyttä arvioitiin maastokartoitusten perusteella.

3. TULOKSET

3.1 Yleiskuva

Selvitysalueella ja sen läheisyydessä noin 50-100 metrin säteellä havaittiin pesintään viittaavasti maastokäyntien aikana noin 30 lintulajia. Selvitysalueen rajojen sisällä linnusto koostuu valtaosaksi tavanomaisista metsälintulajeista ja kulttuurilajeista. Kartoituksen perusteella runsaslukuisimmat lajit olivat peippo, pajulintu, punarinta, sinitäinen, kirjosiippo, tiltaltti ja hippiäinen. Pensaikoiden lajeja selvitysalueella olivat mm. urpiainen ja punavarpuinen. Oulun korkeudella melko vähälukuisen kuusitiainen pesii selvitysalueella. Vesi- ja rantalintulajeista havaittiin ainoastaan tavi (28.5. pari) selvitysalueen pohjoisreunalla ojassa. Lähin merenranta Rajahaudan pohjukka on selvitysalueesta 50 metrin päässä. Siellä ei havaittu maastokäyntien aikana vesi- ja rantalintuja.

Lajitietokannassa (Laji.fi) ei ollut mainittavia lintuhavaintoja vuodesta 2000 alkaen selvitysalueelta tai sen läheisyydestä.

3.2 Suojelullisesti luokitellut lajit

Taulukossa 2 on esitetty maastokäyntien yhteydessä tavatut suojelullisesti luokitellut pesiviksi tulkitut lajit suunnittelualueella ja sen lähialueella ja on kuvailtu havaittu esiintymä. Tärkeimpien lajien reviirien sijainnit (oletettu keskus) tai havaintopaikat on esitetty kartalla 2.

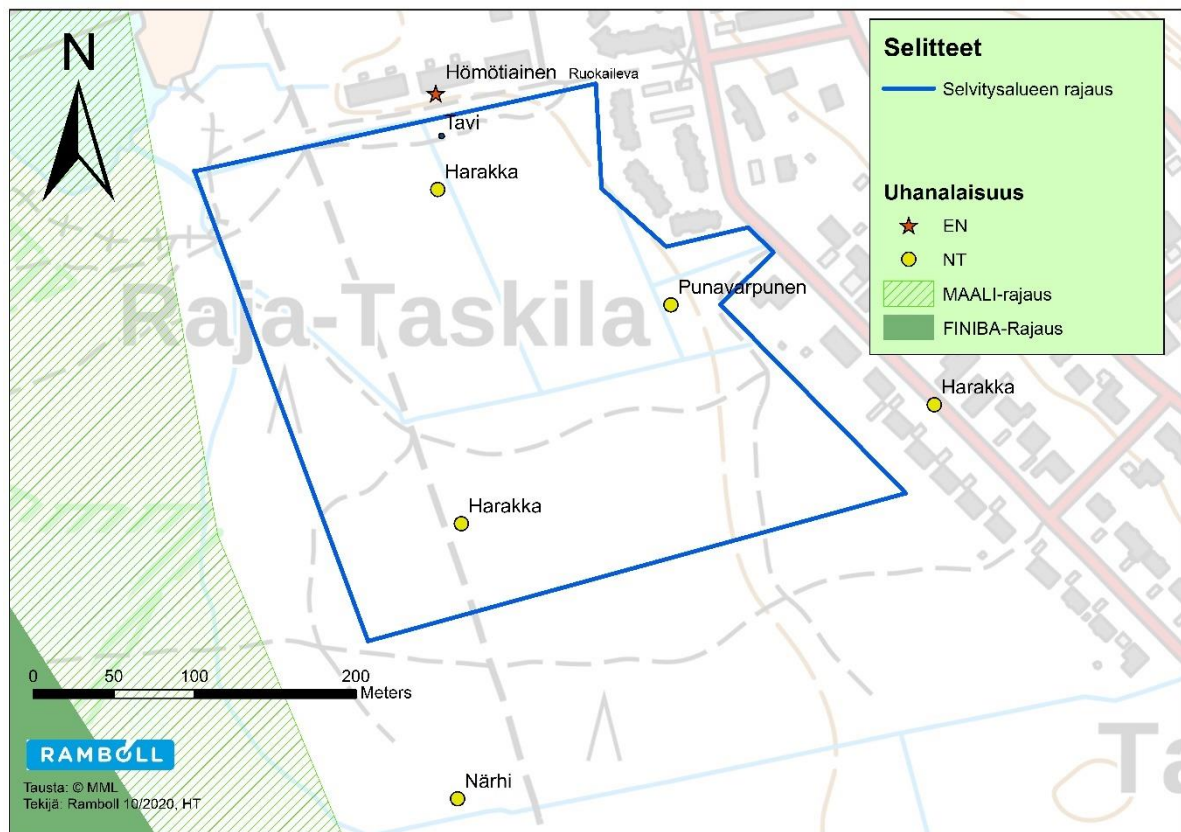
Vuoden 2020 uhanalaisuustarkastelussa valtakunnallisesti äärimmäisen (CR) uhanalaiseksi luokiteltuja lajeja ei havaittu. Erittäin uhanalaisiksi (EN) luokitelluista lajeista havaittiin hömötiainen ja viherpeippo. Hömötiainen havaittiin linturuokinnalla pihapiirissä noin 20m hankealueen rajasta sen pohjoispuolella. Todennäköisesti ko. hömötiainen pesii jossakin lähialueen metsässä, mutta havaintoa siitä selvitysalueelta ei tehty, joten todennäköisesti sen pesimäpaikka oli muualla. Hömötiaiselle soveltuvaa pesimäympäristöä on esimerkiksi selvitysalueen pohjoispuolella. Viherpeippohavainnot koskivat ylilentäviä, myöskään sen reviiriä itse alueella ei todettu. Vaarantuneiksi luokiteltuja (VU) lajeja ei havaittu. Silmälläpidettäviksi (NT) luokitelluista lajeista selvitysalueella oli reviirit harakalla ja punavarpusella ja selvitysalueen ulkopuolella havaittiin närhi noin 100m päässä. Alueellisesti uhanalaisiksi (RT) luokiteltuja ei havaittu.

Euroopan Unionin lintudirektiivi (79/409/ETY) koskee kaikkien luonnonvaraisina elävien lintujen, niiden munien ja pesien sekä niiden elinympäristöjen suojelua. Direktiivin I-liitteessä lueteltujen lajien (EU D1) suojeluun halutaan yhteisön alueella kiinnittää erityistä huomiota. Lintudirektiivin I-liitteessä mainittujen lajien elinympäristöjä on suojeltava erityistoimin, jotta varmistetaan lajien eloonjääminen ja lisääntyminen niiden levinneisyysalueella. Lajien suojelua varten on perustettu Natura-alueiden suojeluverkosto. EU:n lintudirektiivin liitteen I mukaisia lajeja ei havaittu pesintään viittaavasti.

Kansainvälinen vastuu merkitsee lähinnä siitä, että lajin seuranta ja tutkimusta on tehostettava, ja että lajin elinympäristö tulee ottaa huomioon maankäytön suunnittelussa. Suomen vastuulla on sellaisia lajeja, joiden kokonaislevinneisyys on laaja, mutta ne ovat yleisiä vain pienellä osalla aluetta, josta merkittävä osa on Suomessa. Vastuulajeja valittaessa pidettiin ohjearvona, että Suomessa pesii vähintään 15 prosenttia Euroopan kannasta. Vastuulajeista maastokartoituksissa tavattiin pesintään viittaavasti tavi.

Taulukko 1. Maastokäyntien yhteydessä havaitut huomionarvoiset lajit, niiden luokittelu ja kuvaillaan esiintymä. Selitykset EN = Erittäin uhanalaiseksi luokiteltu, NT = Silmälläpidettävä, KV = Suomen kansainvälinen vastuulaji.

Laji	Tieteellinen	Luokittelu	Esiintymä
Tavi	<i>Anas crecca</i>	KV	Pari (29.5.) selvitysalueen pohjoisreunan ojassa
Hömötiainen	<i>Poecile montanus</i>	EN	Ruokaileva (29.5.) selvitysalueen pohjoispuolella 20m rajasta
Närhi	<i>Garrulus glandarius</i>	NT	Reviiri selvitysalueen ulkopuolella noin 100m rajasta
Harakka	<i>Pica pica</i>	NT	Kaksi reviiriä selvitysalueella
Viherpeippo	<i>Carduelis chloris</i>	EN	Ylilentäviä. Pesii lähistöllä, mutta selvitysalueelta ei viitteitä
Punavarpunen	<i>Carpodacus erythrinus</i>	NT	Reviiri selvitysalueen itäosassa

Kartta 2. Huomionarvoisten lintujen reviirit tai havaintopaikat ja luokitellut arvokkaat lintualueet

3.3 Arvokkaat lintualueet

Oulun seudun kansainvälisesti arvokas (IBA) lintualueen raja on lähimmillään reilun kahden kilometrin päässä. Kyseinen alue on määritelty laajempaan kansallisesti arvokkaaksi lintualueeksi (FINIBA), minkä raja on lähimmillään 100 metrin päässä (kartta 2). Edelleen lintualue on rajattu laajempaan Oulun seudun maakunnallisesti arvokkaaseen lintualueeseen (MAALI), joka on selvitysalueen rajasta lähimmillään 20m päässä (kartta 2).

Raja-Taskilan selvitysalue ei ole tärkeää pesimäaluetta vesi- ja rantalintulajeille, joihin em. lintualueen arvo perustuu.

4. YHTEENVETO JA JOHTOPÄÄTÖKSET

Tässä selvityksessä havaittu lajisto oli samankaltaista kuin aiemmassa linnustonselvityksessä vuodelta 2016 (Plaana 2016), jota tehtiin nykyistä selvitysalueetta 2,5 kertaa laajemmalla alueella (21 hehtaaria). Vuoden 2016 selvityksessä uhanalaisiksi luokitelluista lajeista hömötiaisia kyseisellä selvästi laajemmalla alueella arvioitiin pesivän 3 paria ja viherpeippoja 2 paria. Vuoden 2020 maastokartoituksissa lajit myös havaittiin, mutta todennäköisesti eivät pesineet varsinaisella selvitysalueella. Kokonaisuutena selvitysalueen linnuston arvoa voidaan pitää tämän laajuiselle metsäaluelle tavanomaisena.

5. LÄHDE- JA KIRJALLISUUSLUETTELO

Koskimies, P. 1994: Linnuston seuranta ympäristöhallinnon hankkeissa. Vesi- ja ympäristöhallinnon julkaisuja – sarja B. 83 s.

Lajitietokeskus 2020. Havaintotiedot os. www.laji.fi.

Lehikoinen, A., Jukarainen, A., Mikkola-Roos, M., Below, A. Lehtiniemi, T., Pessa, J., Rajasärkkä, A., Rintala, J., Rusanen, P., Sirkiä, P., Tiainen, J. & Valkama J. 2019. Linnut. Julk.: Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (toim.) 2019. Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. S. 560-570.

MML 2020. Maanmittauslaitoksen avoin kartta-aineisto.

Plaana 2016. Raja-Taskilan asemakaavan muutos. Luonto- ja maisemaselvitys

Väisänen, R., Lammi, E. & Koskimies, P. 1998: Muuttuva pesimälinnusto. 567 s. Otavan kirjapaino, Keuruu.